АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ
гр. Пловдив
Вх. № ПОФС Дело № 170
Получено на 03.11.2026

РЕЦЕНЗИЯ

относно конкурса за „доцент" по научната специалност Растениевъдство, обявен в ДВ бр. 65 от 17.07.2026 год. с кандидат гл. ас. д-р Румяна Георгиева Георгиева
от проф. д-р Танко Пеев Колев, Аграрен университет гр. Пловдив определен съгласно Заповед № РД 16-902/17.09.2026 год. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив за член на научното жури

Рецензент: *проф. д-р Танко Пеев Колев (пенсионер), Аграрен университет гр. Пловдив област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1. Растениевъдство, научна специалност Растениевъдство*
назначен за член на научното жури със заповед № РД 16-902/17.09.2026 год. на Ректора на Аграрен университет.

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата;

Гл. ас. д-р Румяна Георгиева започва трудовият си стаж като практикант от 06.2011 до 09.2011 г. в кооперация,, Искра" , с. Къпиново, общ. Генерал Тошево и усвоява практически знания свързани с мероприятия по подготовка, отглеждане и прибиране на земеделската продукция. През периода от 01.08.2013 – 31.08.2013 г. е практикант в AGES – Агенция за безопасност на храните, Виена, Австрия с основна дейност обработване на почвени проби и идентифициране наличието на картофени нематоди, установяване на степен на резистентност на различни сортове картофи към картофени нематоди, мониторинг на доматения миниращ молец – Tuta absoluta. В годините от 01.04.2014 до 22.02.2017 е технически сътрудник – агроном в SGS България – гр. Варна, ул. „ Уилям Фрут" № 1 с дейности по приемане и подготовка на проби за анализ, даване на консултации при избор на метод на анализ. През ноември 2019 г. след защита на дисертация придобива докторска степен по научна специалност Растениевъдство. От 21.01.2020 до 01.07.2022 е асистент, а от 01.07.2022 г. е назначена за главен асистент в катедрата по Растениевъдство в Аграрен университет гр. Пловдив с основни дейности извеждане на упражнения и учебни практики, залагане на полски опити, писане на публикации. През 2011 г. Румяна Георгиева придобива ОКС «Бакалавър» (агроном – полевъд) в Аграрен университет гр. Пловдив. От 02.2012 до 10.2013 г. се обучава в Университет за приложна наука и приложни ресурси БОКУ, Виена и придобива ОКС «Магистър» (растителна защита). От 2019 г. до сега Румяна Георгиева е участвала в редица обучителни курсове в Humboldt University of Berlin; PECO Institut; Тракийски университет, Стара Загора; Университет Лайбниц, Хановер; Университет ,,Проф. д-р Асен Златаров", гр. Бургас; Aeres University of Applied Sciences Wageningen; Аграрен университет, гр. Пловдив.

2. Общо описание на представените материали.

В конкурса за **„доцент"** гл. ас. д-р Румяна Георгиева участва с обща продукция от **20** труда, групирани по следния начин:

- *Научни-публикации по номенклатурната специалност – 24 броя, от тях:*

- Публикации, свързани с докторската дисертация – 4 броя, които не подлежат на разглеждане;

- Публикации с импакт фактор/импакт ранг – 12 броя

- Публикации в рецензирани и реферирани научни списания – 8 броя;

- Научни-публикации извън номенклатурната специалност -1 брой

Личното участие на Румяна Георгиева в посочените 20 труда се илюстрира с факта, че 7 (35 %) са самостоятелни, в 8 (40 %) - е първи, в 3 (15 %) – е втори, а в останалите 2 (10 %) - е трети и следващ автор.

- *Учебници – 0 брой.*
- *Учебни ръководства – 0 брой.*
- *Книга – 1 брой.*

За изготвяне на становището подлежат на анализ 20 броя.

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата. Демонстрирани умения или заложби за ръководене на научни изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно финансиране и др.).

В днешно време основното предизвикателство пред селскостопанския сектор е да се намерят алтернативни подходи, които да са безопасни за здравето и щадящи околната среда. Един от основните стълбове на съвременното земеделие, е устойчивото управление на културите. Чрез някои подходи като селекция на растения, правилен избор на сорт и управление на екосистемата, производството на култури може да се адаптира към климатичните промени. Правилният избор на сорт е сред най-важните управленски практики за постигане на по-висока продуктивност. Проучвания свързани с реакцията на сортове към различните условия на средата, при прилагане на различни практики за устойчиво земеделие позволява да се направят препоръки към земеделските производители основани на знания, което от своя страна спомага за информирано взимане на решения.

Развитието на агрономически практики, които повишават използването на природните ресурси за подобряване на здравето на почвата и продуктивността на посевите, е от решаващо значение за дългосрочната устойчивост на земеделските технологии.

- Проучвания, свързани с влияние на приложението на растителни биостимуланти върху продуктивността на някои етеричномаслени и зърнено-житни култури

- Проучвания, свързани с влиянието на торенето върху продуктивността на роза Дамасцена

- Проучвания свързани с агротехнически аспекти при маслодайна роза Дамасцена

- Проучване на агрономическото представяне на сортове лавандула

- Проучване влиянието на контрастните условия на средата върху някои количествени и качествени показатели при царевица

- Проучвания, свързани с влиянието на продукти за листно третиране върху количествени и качествени показатели при мечо ухо и кориандър

Гл. ас. д-р Румяна Георгиева е участвала в пет проекта чрез които са финансирани проведените изследвания.

→Проект за двустранно сътрудничество България-Австрия към ФНИ

договор КП-06-Австрия /на тема ,,Перспективи за борба с болестите и неприятелите при биологично отглеждане на рози“ с продължителност 11/08/2021-30/06/2024 г.

→ Ръководител на проект на тема ,,Агрономическо представяне на високодобивни царевични хибриди" по Национална програма Млади учени и постдокторанти- етап I (2022-2023) и етап II (2024-2025).

Д-р Георгиева е участвала и в редица други проекти:

→ Program Erasmus+: „Добри преподавателски практики в обучението за ефективно образование във вградени хранителни системи“ (GOODFOOD) Project № 2020-1-PL01-KA203-082209 (2020-2022 г.).

→ Проучване на ефекта на различните форми на калиеви и магнезиеви торове върху добива и качеството на десертно грозде и лавандула (2020-2024).

→ Проект № 10-25 на тема „Оценка на количествени качествени показатели на амарант (Amaranthus Hipochonndiacus L.) в зависимост от торовия режим, междуредовото разстояние и плевелния контрол“ за периода 2025-2028 г.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата. Ролята му за обучението на млади научни кадри.

Педагогическата подготовка и дейност на кандидата и активната му роля при обучението на студенти прави много добро впечатление. Д-р Георгиева е ефективен и успешен преподавател със стабилен стаж в Аграрен университет гр. Пловдив. За периода 2021-2026 г. учебната й заетост е общо 2366,6 часа лекции, упражнения Еразъм и извън аудиторна заетост.

Осъществявани са следните дейности:

Извеждане на лекции: 54 часа.

Извеждане на упражнения: 1324,6 часа.

Еразъм: 514,4 часа.

Извънаудиторна заетост: 473.7 часа.

Разработени учебни програми: 2 броя (теми на учебните програми – Biological and conventional production of industrial crops и Climate – smart agriculture).
Научен ръководител на 10 дипломни работи, от които са защитени 9 (7 студенти ОКС „Бакалавър“ и 2 студенти ОКС „Магистър“ и ръководи 4 студенти (3 студенти в ОКС „Бакалавър“ и 1 студент в ОКС „Магистър“).

В подкрепа на приноса й в обучението на студенти и млади научни кадри, заслужава да се отбележи и, че е преминала редица обучителни курсове: Обучителен курс по Иновативни образователни технологии към НП ,,Повишаване компетентностите на преподавателите от държавните висши училища, подготвящи бъдещи учители“ през 2020 г.; Придобиване на педагогическа правоспособност с професионална квалификация учител по професионална подготовка през 2022 г.; Участие в обучителен курс по проект Agripol с придобиване на компетентност по когнитивен дисонанс, дидактически стратегии на обучение, индивидуален подход и др. 2022-2023 г.; Участие в обучителен курс по Прилагане на компетентностен подход в обучението на бъдещи учители, проведен в рамките на НП,, Повишаване компетентностите на преподавателите от държавните висши училища, подготвящи бъдещи учители,, през 2023 г. Участие в обучителен курс по Системно обучение в групи и създаване на курс от смесен тип (присъствена и онлайн форма) през 2024 г.; Участие в лятно училище по проект BEAMING за основните принципи на Култура на приобщаващи иновации във висшите учебни заведения, ангажирани с обучение и изследвания в областта на биоикономиката. Усвила е принципите на проектно-базираното обучение; развитието на мрежово ориентирана култура; инициативи за различие, равенство и приобщаване; включване на студенти в проектни дейности;

проектиране на учебни програми; интердисциплинарност; психологическа безопасност; учене от грешки; и приобщаващи методи на преподаване, които подкрепят образованието за устойчиво развитие през 2024 г.

5. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.;

Научните изследванията и свързаните с тях научните приноси на гл. ас. д-р Румяна Георгиева са резултат от експерименталната работа проведена в някои основни направления свързани с проучване на отделни технологични аспекти при отглеждане на зърнено-житни и етеричномаслени растения, както и с реакцията на основни полски култури към контрастните условия на средата.

Забелязани са общ брой 6 цитати в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Докладваните в научните публикации на д-р Георгиева резултати показват добра теоретична подготовка по конкретни проблеми и детайлно запознаване с информацията в литературните източници, добър научен стил и критичност при дискусиите.

Д-р Георгиева активно популяризира резултатите от своите научни изследвания, като се включва в постерни и лекторски презентации в научни форуми и конференции у нас с международно участие и научни прояви в чужбина – общо 6: 1 устен доклад - в Италия и 5 постерни доклада – (3 в Румъния и 2 в България).

Проявеният интерес към представените резултати, разпознаваемостта на д-р Георгиева чрез цитиранията и публикациите в реномирани научни издания са доказателство за научната стойност на извършените разработки и достоен авторитет на кандидатката за „Доцент".

Д-р Георгиева е член на ENOAT от 2021 г., а от 2022 г. е в борда на ENTER на позиция генерален секретар.

6. Значимост на приносите за науката и практиката. Мотивиран отговор на въпроса доколко кандидатът има ясно очертан профил на научноизследователската работа.

Оценявам като много добра значимостта на представените приноси систематизирани въз основата на резултатите от научноизследователската и преподавателската дейност на кандидатката.

I. ОРИГИНАЛНИ ПРИНОСИ

1. За пръв път е документирано, че корените на маслодайна роза Дамасцена са естествено микоризирани и плътността на микоризното общество не се влияе от приложените продукти за растителна защита. (В8)
2. По-киселата реакция на почвата и по-високото количество валежи водят до по-ниска степен на колонизация на корените на маслодайна роза Дамасцена.(В8)
3. За пръв път е документирано изменението в плътността на микоризата през различните фенологични фази от развитието на маслодайна роза Дамасцена в следствие на приложено органично торене. Най-високата плътност се наблюдава по време на фаза цъфтеж, когато растенията имат най-големи хранителни изисквания. Торенето с костно брашно стимулира плътността на микоризата в най-голяма степен за целия период на изследване и може да послужи за целите на устойчивото земеделие. (Г4)

4. Производствените технологии влияят върху изменението на плътността на естественото микоризно общество при хибриди царевица. установени са генотипни различия между хибридите, изразяващи се като разлики в процента на микоризно колонизиране. Хибридът с най-висок добив се отличава с най-висок процент на етествено микоризиране. Безоранните технологии показват положителен ефект върху естествените микоризни общества, но не и върху продуктивността на царевичните хибриди. (Г3)

II. НАУЧНИ ПРИНОСИ

1. С увеличаването на нормата на азотното торене, вариацията на индекса на пластичност при сортове тритикале е най-ниска. Средните стойности на коефициента на пластичност определят сортовете Ракита и Садовец като екологично пластични. Най-ниска екологична пластичност показва стандартът AD-7291. Сортовете от ръжен тип показват по-висока стабилност от сортовете с пшеничен тип. (Г8)
2. Коефициентът на пластичност на добива при тритикале корелира положително с всички компоненти на добива. При коефициента на стабилност на добива е доказана положителна корелация с броя класове/м^2 и масата на зърното/клас. Отрицателна корелационна зависимост е установена само при показателя височина на растенията. (В1)
3. Установена е силна отрицателна корелация между пластичността на добива на зърно и хектолитровото тегло, както и между височината на растението и хектолитровото тегло при сортове тритикале. (В11)
4. За пръв път се оценява ефекта на екстракт от прополис като средство биологична борба срещу икономически най-важният неприятел по маслодайна роза-розения агрилус. Комбинираното третиране на екстракт от прополис и Лимоцид не само че възпрепятства образуването на нови гали, но и проявява най-висока ефективност, като намалява значително популацията на възрастните насекоми. (Г7)
5. Нормата на торене при тритикале влияние върху частичната продуктивност на азот, фосфор и калий. Средната частична продуктивност на хранителните вещества намалява с увеличаването на нивото на торене. При по-високите торови норми за всяка единица вложени хранителни вещества се произвежда по-малко зърно или се натрупва по-малко протеин в зърното. Не са установени значителни сортови разлики по отношение на продуктивността на азот, фосфор и калий за формиране на добива на зърно. (В9)

III. ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

1. Прилагането на продукти за стимулиране на растежа повишава не само елементите на продуктивност, но и съдържанието и качеството на етеричното масло при кориандър (В6) и мечо ухо (Г2).
2. При царевица действието на биостимулаторите върху количествени и качествени показатели на добива, както и върху съдържанието на суров протеин е обусловено от хибрида. Бактериалният продукт Biostart допринася за натрупване на максимално съдържание на суров протеин независимо от хибрида. (Г6)

3. За пръв път е проучена продуктивността и качеството на български сортове лавандула в условията на Североизточна България. В района на Добрич сорт Дружба реализира най-висок добив на свежи цветове, което се дължи на по-високите стойности на структурните елементи като брой съцветия на туфа, дължина на цветоносното стъбло, брой цветни прешлени и тегло на съцветията от туфа. При сорт Севтополис е отчетен най-висок процент етерично масло, добив и рандеман, а при сорт Хемус е отчетено най-високо качество на етеричното масло. (В3, В4)

4. Торенето с костно брашно допринася за увеличение на средните добиви от розов цвят и съдържанието на етерично масло при маслодайна роза Дамасцена. Прилагането на костно брашно и вермикомпост увеличава процента на монотерпенови алкохоли в маслото, което от своя страна повишава качеството на суровината (Г5). При медицинска лайка органичното торене подобрява цялостното агрономическо представяне на културата и подобрява качеството на етеричното масло увеличавайки съдържанието на β-фарнезен, хамазулен, α-бисаболол, α-бисаболол оксид А и α-бисаболол оксид В (Г1).

5. Продуктите на основата на ентомопатогенни гъби, осигуряват ефективен и екологично безопасен контрол на зелената розена листна въшка в биологични насаждения с маслодайна роза Дамасцена. Въпреки че е по-малко ефективен, местният щам *Beauveria bassiana* 214 показва потенциал като локално адаптиран биологичен агент. (В10).

6. Екстрактът от портокалово масло (Limocide®) успешно контролира популацията на насекоми с пробиващо-смучещ устен апарат в насаждение с маслодайна роза Дамасцена и може да се използва успешно за нуждите на биологичното земеделие. (В2)

IV. МЕТОДОЛОГИЧНИ ПРИНОСИ

От приносите посочени в раздели оригинални, научни и приложни приноси, със специфично методологично естество се открояват приноси с номера 1 и 3 (оригинални приноси), 2, 3 и 4 (научни приноси), 7, 8, 9 и 10 (приложни приноси).
Методологичен принос към преподавателската дейност на кандидата е разработването на учебни програми за редовна и задочна форма на обучение на бакалаври и магистри в Аграрен университет Пловдив (теми на учебните програми – Biological and conventional production of industrial crops и Climate – smart agriculture.
Очертаният приносен характер на научните и научно-приложните изследвания и методологични постижения надеждно илюстрират, че кандидатът в конкурса за „доцент“ има ясно очертан профил на научноизследователската и педагогическа дейност в сферата висшето образование по научната специалност „Растениевъдство“.

7. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки по представените материали. Препоръчвам на гл. ас. д-р Румяна Георгиева да разработи и публикува монография по основните направления от нейната научно-изследователската работа. За по-добра информираност на фермерите препоръчвам да публикува своите резултати в сп. „Земеделие плюс“ и други научни практически списания.

8. Лични впечатления и становище на рецензента

Познавам д-р Румяна Георгиева от зачисляването ѝ за разработка на дисертация и последващото израстване в областта на науката и педагогика като асистент и главен асистент.

Постиженията на гл. ас. д-р Румяна Георгиева я характеризират като амбициозен и способен специалист с висок научноизследователски потенциал и умения за работа както самостоятелно така и в екип.

Професионалният профил на д-р Георгиева я утвърждава като успешен изследовател и перспективен преподавател, заслужаващ по-нататъшно академично развитие като хабилитиран преподавател в Аграрен университет гр. Пловдив.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидатката считам, че гл. ас. д-р Румяна Георгиева отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение. Гл. ас. д-р Румяна Георгиева има общ брой точки 616 по всички групи показатели при изискуемите за **„доцент“** 400 точки.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната ѝ дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по агрономство при Аграрен университет – Пловдив да избере гл. ас. д-р Румяна Георгиева за **„доцент”** по научната специалност „Растениевъдство“.

Дата: 30.10.2026 г. **РЕЦЕНЗЕНТ:**.....

гр. Пловдив (проф. д-р Танко Колев)